

Interesse for Landbohøjskolen og Kolonihaveforbundet, at denne Iagttagelsesplantning kom til at ligge ved København; men alle Hensyn maa afvejes paa rette Maade, og efter at nu den Tanke er kommet frem, som Flertallet har taget op — den var jo ikke fremme, da Forslaget for et Aar siden blev fremsat, og den var heller ikke fremme, da jeg fremsatte Lovforslaget, men den er opstaaet siden; man maa huske paa, at siden Udvalget gjorde det forberedende Arbejde, har Genforeningen med Sønderjylland fundet Sted —, saa forekommer det mig, at det maa indrømmes, at dette Ønske fra sønderjysk Side om at faa en beskedent Del af Statens store Forsøgsvirksomhed lagt ned i de sønderjyske Landsdele, er et meget berettiget Ønske. Da der her foreligger en Opgave, der paa saa fortrinlig Maade egner sig til Løsning netop under de sønderjyske Jordbunds- og Klimatforhold, forekommer det mig at være en Forbedring af Lovforslaget, at der bliver Mulighed for at henlægge Iagttagelsesplantningen til de sønderjyske Landsdele.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen mente, at det Forslag, som først min ærede Forgænger, saa jeg havde fremsat, var i ganske særlig Grad vel forberedt gennem Undersøgelse af Jordbund o. s. v., medens det Forslag, som Flertallet nu stiller, mangler en saadan Forberedelse. Hvad angaar Undersøgelsen af Jordbunden, var der nu det beklagelige ved det, at da Udvalget kom ud og skulde se paa Gaarden i Brøndbyvester, var det første, man bemærkede, at hele Gaarden trængte til at blive drænet, hvilket vilde medføre en betydelig Udgift ved selve Anlægget.

Overfor det ærede Medlems Udtalelse om det usikre i, at der kunde findes et egnet Areal i Sønderjylland, hvor man altsaa paa Forhaand ikke vidste noget, saa vil jeg fremhæve, at jeg tror, Staten meget sjælden har haft saa store Arealer til Disposition, naar den skulde anlægge en Forsøgsmark eller Forsøgshave, som den i dette Tilfælde har i Sønderjylland. Under alle andre Omstændigheder vilde jeg give det ærede Medlem Ret i hans Betragtning, men under disse Omstændigheder nærer jeg ikke Tvivl om, at vi kan indrette en Iagttagelsesplantning dernede under saa gunstige Vilkaar, at den meget let kan maale sig med, hvad man kunde vente i Brøndbyvester. Dertil kommer den store Fordel, at vi dér har Adgang til at begynde smaat og dog kan forbeholde os, hvis det er nødvendigt, at udvide Plantningen senere. Her er man derimod nødt til

straks at sikre sig større Arealer, end vi i Øjeblikket ønsker at gøre Brug af.

Naar det ærede Medlem mente, at Ændringsforslaget vilde gøre Foretagendet finansielt mere uoverkommeligt end det oprindelige Lovforslag, tror jeg ikke, han har Ret. Her erhverver man en stor Ejendom for en mindre Sum, udtalte det ærede Medlem. Nej, her erhverver man en større Ejendom, som man egentlig ikke straks har Brug for, og tvinges til at udføre en Mængde Grundforbedringsarbejder, som man kan spare det andet Sted. Naar man skrider til Foretagendet under de Forhold, som nu foreslaas fra Flertallets Side, vil man kunne anvende hele Summen, der er Tale om, direkte i det paagældende Formaalets Tjeneste, hvilket betyder, at man hurtigere naar et Resultat. I øvrigt maa jeg give det ærede Medlem Ret i, at det selvfølgelig ikke er Meningen, naar de 10 Aar er gaaet, at sige: Nu er der ikke mere af Bevillingen tilbage. Det er en Selvfølge, at naar de 10 Aar er gaaet, vil man under Forudsætning af, at Foretagendet svarer til Forventningerne, foreslaa en Fortsættelse deraf. Men det kan ikke paahvile os at bestemme, hvad der skal ske om 10 Aar; det maa vi overlade til den Regering og den Rigsdag, som til den Tid sidder ved Styret.

Det ærede Medlem Hr. Boa udtalte, at Uenigheden fornemmelig drejer sig om det paagældende Foretagendes Beliggenhed, og deri har han for saa vidt Ret. Det drejer sig om at fastslaa, om Stedet skal være København eller et dertil egnet Sted paa Als eller maaske noget sydligere i Sønderjylland. Hvis man gør det hele Spørgsmaal, som her foreligger til Afstemning, til et Steds spørgsmaal, skal jeg ikke nægte, at det forekommer mig — alt vel overvejet og alle Hensyn tagne i Betragtning —, at der her er en Lejlighed, hvor vi paa den bedste Maade kan imødekomme de sønderjyske Landsdeles Ønsker om at komme i Betragtning ved en saadan Forsøgsvirksomheds Oprettelse. Med disse Bemærkninger skal jeg for mit Vedkommende anbefale det høje Ting at vedtage det af Flertallet stillede Ændringsforslag.

Christen Ernst Christensen: Det glæder mig, at der fra alle Sider er vist Velvillie overfor de Ønsker, der er kommet frem fra de sønderjyske Landsdele om at lægge noget af Statens Forsøgsvirksomhed derned. Det vil maaske ikke i Øjeblikket være muligt at gøre dette i nogen udstrakt Grad, men her er der Lejlighed til atter at vise en Vel-